

Duurzaamheid

Inleiding

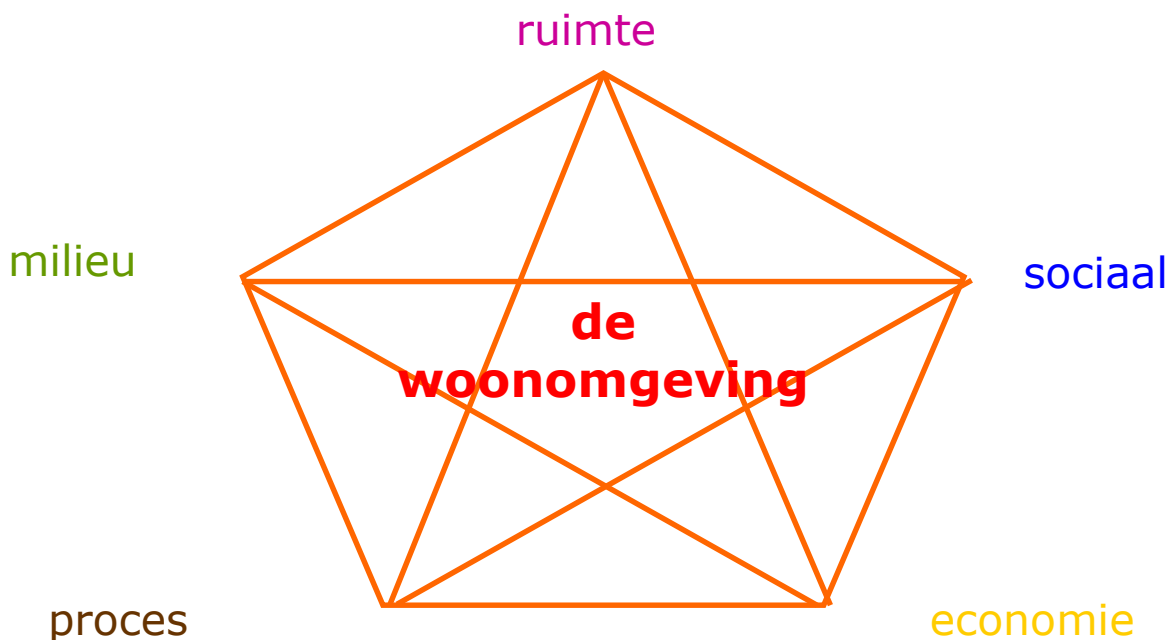
Duurzaamheid is actueel. Zowel op mondiaal, nationaal maar ook zeker op lokaal niveau gaat intensieve aandacht uit naar duurzaamheid. Mevrouw Brundtland heeft een definitie aan duurzaamheid gekoppeld (1987) die ook vandaag de dag nog zeer actueel en veel toegepast is;

“Een duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoefte(s) van de huidige generatie zonder daarmee voor de toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeftes te voorzien”

Duurzaamheid zegt iets over “daar en later”. Duurzaamheid zegt iets over de “degelijkheid” van een product of een proces. In deze notitie willen we duurzaamheid graag nader toespitsen op de woonomgeving, omdat hier voor ons de focus met betrekking tot duurzaamheid ligt. Allereerst wordt ingegaan, aan de hand van het duurzaamheidspentagram, op wat duurzaamheid nu eigenlijk is. Vervolgens wordt aangegeven hoe duurzaamheid vertand kan worden in een ontwikkelingsproces.

Wat is een duurzame ontwikkeling?

De vijf kwaliteiten van een duurzame ontwikkeling;

Enkele voorbeelden van de vijf kwaliteiten die we kunnen vertalen naar de planontwikkeling;

Milieukwaliteit

Kringlopen sluiten
Duurzaam bouwen
Duurzame energie
Water
Verkeer (veiligheid/parkeren/structuren/langzaam verkeer/openbaar vervoer)
geluid
lucht
ecologie, flora en fauna

Proceskwaliteit

Duurzame planprocessen
Integraliteit
Draagvlak
Communicatie en voorlichting
Marketing

Participatie
Enthousiasme en inspiratie

Sociale kwaliteit

Ruimte voor ontmoeting
Sociale veiligheid
Werkloosheid
Identiteit van de wijk
Sociale cohesie
Sport, cultuur, welzijn, onderwijs
Burgerschap
Levensloopbestendigheid van een wijk of een woning

Economische kwaliteit

Voorzieningen
Economische dragers
Fasering van plannen
Recreatie en toerisme
Haalbaarheid

Ruimtelijke kwaliteit

Duurzaam bouwen
Duurzame stedenbouw
Inpassing van plannen
Verbindingszones
Rekening houden en respect hebben voor omliggende omgeving of oorspronkelijke bestemming
Multifunctioneel ruimtegebruik
Autoluwe wijk/autoluw gebied

Combinaties van de vijf kwaliteiten is pas echt duurzaam!

Écht duurzaam wordt het als we zoeken naar een combinatie binnen de vijf kwaliteiten van duurzaamheid. Enkele voorbeelden;

- Levensloopbestendige woningen (ruimte, sociaal)
- Burgers betrekken bij nieuwe wijk/nieuw centrum (ruimte, sociaal., proces)
- Voorzieningen clusteren in de wijk (ruimte, sociaal)
- Afkoppeling van hemelwaterafvoer combineren met ecologische oplossing (milieu, ruimte)
- Collectief particulier opdrachtgeverschap combineren met opgave duurzame energie (milieu, ruimte, economie, sociaal)
- Interactieve planvorming (sociaal en proces)

De uitdaging ligt in het selecteren van een aantal duurzame oplossingen voor een planontwikkeling en deze gedegen gestalte te gaan geven. Het kan niet de bedoeling zijn om op alle fronten te scoren. Dit is overigens ook niet duurzaam.

Vijf kwaliteiten, en dan?

Door rekening te houden met de vijf kwaliteiten (in diverse planvormingsstadia) wordt een duurzame ontwikkeling nagestreefd. Dit moet echter wel “duurzaam” gebeuren;

- Benoemen van specifieke kwaliteiten met betrekking tot duurzaamheid (dit is per plangebied en per onderwerp logischerwijs verschillend);
- Zet de specifieke kwaliteiten om in beoordelingscriteria duurzaamheid
- Toets het plan in de diverse planvormingsstadia op het aspect duurzaamheid (zitten we op de goede weg, moeten we bijstellen?)
- Creëer en behoud draagvlak, doe aan actieve voorlichting en betrek de burger
- Stop hier niet mee wanneer een plan gereed is (duurzaam bouwen is bijvoorbeeld nog niet duurzaam wonen).

Duurzaamheid kent geen tijd!